

Rimski biskup se udostojao povjeriti spomenutom preuzv. gospo-
dinu Mariju Cagna da bi sve to izvršio, dajući mu potrebne i prikladne
ovlasti za postizanje onoga o čemu se radi, pa i ovlast da može subdele-
girati bilo koju osobu s crkvenim dostojanstvom. Još mu stavlja u duž-
nost, da (sv. Kongregaciji za biskupe, što prije bude mogao, pošalje pri-
mjerak spisa o obavljenom mallogu.

Naredio je da se o tim stvarima izda ova Odluka, koja se ima opre-
miti Apostolskim pišmom pod pečatom.

Dano u Rimu, iz kuće svete Kongregacije za biskupe, dne 27. srpnja
1969. godine.

Carolus Carol. Confalonieri
prefekt

Ernestus Civaridi

Nasl. biskup Sredicensis, tajnik

SLOVO I DUH

Slovo je napisano. Nakon 140 godina (juridički je oživljena Splitsko-
-makarska metropolija i nadbiskupija. Starodrevna metropolija bogata za-
slugama, mučenicima i svecima.

Napisano *slovo* je samo početak te obnove i moralo bi slijediti kari-
zmatičko oživotvorenje, produhovljenje. Ako se to ne dogodi, šteta *slova*.
Kristovu srcu su bili mnogo bliži veliki raskajani grješnici nego čuvari
slova, »pravedni« farizeji. Čuvari *slova* pogaziše *duh*!

Ali ta je pogibelj u nama uvijek živa. Lako dajemo neproporcionalnu
ili krivu važnost *slovu* na štetu *duha*.

Čovjek je veliki suradnik Božji u svemiru. On, koji jedini u svemiru
nosi u sebi *duh*, ulijeva ga u materiju, a pri tome nalazi u materiji već
prisutnu Božju misao. Bilo bi krivo i nepravedno ne vidjeti i ne cijeniti
ono što čovjekov »stvaralački« *duh* donosi materiji produhovljujući je i
oplođujući, ali isto tako bi bilo krivo ne zapaziti tu već prisutan *duh* Bo-
žji. Dok se divimo čovjekovim pronalascima od ognja do atomske energije,
ne smijemo zaboraviti i mimoći onoga koji je te sile saznao, materiju
prvom formom oplodio i produhovio.

Čovjek djeluje Božjem daje novu formu, novi *duh*, novi smisao. To je
novo stvaranje. Amorfna masa pod dlijetom ili kistom čovjeka stvaraoca
doživljava novo stvaranje. Čovjek je »kao« i njegov Stvoritelj posvuda
utisnuo svoju misao, *duh*, formu, ideju. Taj *duh* su ujedno i njegova krila
na kojima leti sve dalje i dalje. Najprozaičniji posao, kada dobije dušu,
postaje drag i lak. Pedeset kilograma na ramenu ne teži uvijek jednako.
Takav teret je mnogo lakši ako ga ne nosi samo tijelo nego i *duh*.

Duh sve oživljava. Neplodnu pustinju čini plodnom, monotoniju ži-
vota pretvara u pjesmu. Charles de Foucauld je donio svoju dušu usred
Sahare i zadivio katolički svijet onim što je tamo doživljavao i napisao.
Neki svećenik je na ulasku u novu župu dobio kamen u glavu. On ga je

uzeo i rekao da će to biti prvi kamen za gradnju nove župske crkve. Obraćenik, pjesnik i književnik Thomas Merton, nakon tolikih mladenačkih lutanja i ludovanja, zatvorio se u trapističku ćeliju i sav sretan rekao da je u toj ćeliji našao Boga, sebe i svoju slobodu. Terezija iz Lisieuxa i Petar Barbarić su posvetili sasvim obični svagdašnji život unijevši duh u svatko i najmanje djelo. Čipku može plesti robijaš s gorčinom u ustima i duši, a u čipku može unijeti svu dubinu duše alko je pleće majka koja očekuje prvo dijete i za njega sprema što mu treba. Maksimilijan Kolbe je unio duh u bunker gladi gdje je do tada vladao očaj, psovka i proklinjanje.

Ništa nije tako bilo okamenjeno ili suprotno tome produhovljeno kao *slovo* Evanđelja. Ono je i bilo u najjemenitnijem smislu dano i napisano da bude duhom oživljeno. Na njemu je čovjek pozvan na najbliži stvarateljski susret s Bogom. Bio je pozvan da i sam postane novo stvorenje. To on može postići samo u najintimnijoj suradnji s Isusom Kristom. Nikodeme, treba ti se ponovno roditi . . . Ali iz svoje omeđenosti ne možeš izići. Treba ti pomoć izvana da bi i sam postao novo stvorenje. Treba ti božanska transfuzija. Novi *duh*, novo rođenje.

Mnogo govorimo o reformi Crkve. Nije li tu i pogibelj da promijenimo forme, da promijenimo *slovo*, a da ne doživimo preporod, da ne postanemo novo stvorenje. Može se biti farizej i pod starim i pod novim formama, farizej tradicionalist i progresist. Svijet tehnike je dotjeran do vrhunca. Je li time i svijet duha? I »tehnika« apostolata i liturgije se dotjeruje do savršenstva. Ide li uporedo i *duh*?

Ekumenizam, širina, kozmički pogledi nas obuzimaju. A kako znamo biti maleni u našim međusobnim odnosima? Često iz nas ne govori *duh* Evanđelja. Kako to da kada se posvade npr. svećenici i redovnici, svi brane svoju stranu i nikako se ne možemo izgignuti iznad strančarskog gledanja, pa da neki svećenici brane stvar redovnika, a da neki redovnici brane stvar svećenika? Ako dvije biskupije dođu u »sukob«, zašto svaki brani baš svoju, zašto svaki nastupa stranački? U jednoj ustanovi rade dvije crkvene organizacije. Odnosi su trajno napeti. I bez iznimke članovi jedne organizacije brane svoje, a članovi druge brane svoje. Da ja pripadam onoj drugoj organizaciji, ja bih drukčije gledao na stvari i drukčije govorio. Zašto? Zašto ne govorim *duhom* Evandjenja nego *slovom* moje upisnice kojom sam upisan u jednu stranku? Da sam upisan u drugu, govorio bih za drugu. Dakle, ne po *duhu* nego po *slovu*.

Treba nam se ponovno roditi. Ne reformirati, nego sve staro odbaciti i prihvatiti ono najstarije, najprvo kada nije *slovo* bilo ni napisano. »A mnoštvo vjernika bilo je jedno srce i jedna duša. I nijedan nije govorio za svoje imanje, da je njegovo, nego im je sve bilo zajedničko . . . i velika je milost bila u njima. Jer nijedan među njima nije bio siromašan.« (Dj. ap. 4, 32—34).

Taj *duh* bi morao produhoviti našu metropoliju da ne ostane samo *slovo*.

Ne reforma Crkve u našim krajevima nego ponovno rođenje.

Pavao Žanić